

Základní práce s čísly a výrazy

Konstanty

Konstanty se píší velkým písmenem, napr.

Pi je Ludolfovou císlou π

```
> Pi=evalf(Pi);
```

$$\pi = 3.141592654$$

I je imaginární jednotka i

```
> I^2;
```

$$-1$$

exp(1) je Eulerovo číslo 2.71...

```
> exp(1)=evalf(exp(1));
```

$$e = 2.718281828$$

A platí známý vzorec

```
> e^(2*Pi*I)=exp(2*Pi*I);
```

$$e^{(2I\pi)} = 1$$

Tady samotné e bylo jenom tisknutelné písmenko. exp(1) je tucné e .

Infinity znací nekonecno

```
> Limit(1/x,x=infinity)=limit(1/x,x=infinity);
```

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} = 0$$

```
>
```

U libovolného textu je možné po označení provým tlacítkem myši zvolit "convert" do Standart Math, případně do Maple input. Poté je zobrazena príslušná forma textu:

$$\text{Limit}(1/x,x=\text{infinity}); \quad \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} \quad \text{Limit}(1/x,x=\text{infinity});$$

Pi

π

Pi;

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x}$$

π

```
>
```

```
>
```

```
>
```

Císla

```
> 1/9;
```

```

 $\frac{1}{9}$ 
> evalf(1/9,20);
0.11111111111111111111
> evalf(1/9);
0.1111111111
> 1/9-evalf(1/9);
0.
> 1/9-evalf(1/9,20);
0.
>
> exp(1)-evalf(exp(1));
e - 2.718281828
> Pi-evalf(Pi);
pi - 3.141592654
>
>
```

Aritmetické operace
+, -, *, ^, ! (scítání, odčítání, násobení, delení, umocnování, faktoriál).

```

>
> Odmocniny
>
> (-8)^(1/3);
(-8)(1/3)
> evalf((-8)^(1/3));
1.000000000 + 1.732050807 I
>
```

Odmocniny počítá funkce surd. Je spojita v komplexní rovine "proti směru hodinových rucek".
surd(x, n) vráti n-tou odmocninu z x, která má komplexní argument nejbližší k x. Takže dovede slusné počítat třetí odpocniny zaporných i kladných čísel:

```

> surd(-8, 3);
-2
>
> root(n,x) je "hlavní hodnota odmocniny", definice je
root(x,n) = exp(1/n * ln(x))
>
> pro srovnání:
> (-8.0)^(1/3); root(-8.0, 3); surd(-8.0, 3);
1.000000000 + 1.732050807 I
1.000000000 + 1.732050807 I
-2.000000000
```

Nepomuze ani predpokladat, ze x je zaporne:

```
[> assume(x<0);
[> about(x);
Originally x, renamed x~:
    is assumed to be: RealRange(-infinity,Open(0))
[> solve(x^3=-8);
Warning, solve may be ignoring assumptions on the input variables.
```

$$-2, 1 + \sqrt{3} I, 1 - \sqrt{3} I$$

a uvolníme predpoklady o x :

```
[> x := 'x';
[>
[>
[> use RealDomain in (-8)^(1/3) end use;
[> -2
[> with( RealDomain ):
[> (-8)^(1/3);
[> -2
[>
[>
```

Užitecné príkazy

Následující přehled uvádí nekteré příkazy, které usnadní různé operace.

```

[> 
[> 
[> factor(x^3+y^3);  $(x + y) (x^2 - x y + y^2)$ 
[> factor(6*x^2+18*x-24);  $6 (x + 4) (x - 1)$ 
[> expand((x+1)*(x+2));  $x^2 + 3 x + 2$ 
[> expand((x+1)/(x+2));  $\frac{x}{x + 2} + \frac{1}{x + 2}$ 
[> restart:
[> simplify(sqrt(x^2),assume=positive);  $x$ 
[> simplify(4^(1/2)+3);  $5$ 
[> numer( 2/3 );

```

```
2
[> denom( 2/3 );
3
[> normal( (x^2-1)/(x+1) );
x - 1
[>
[>
[>
Dalsi lze nalezt v
Help - Mathematics - Algebra - Expression manipulation
```